

Dues noies, acompanyades d'un grup de joves, criden contra la policia pel desallotjament d'una plaça de Rabat, dilluns passat, dia 21 de febrer.

El jovent demana un altre Marroc

Seguint l'exemple de Tunísia i Egipte, milers de joves s'han manifestat a les principals ciutats del Marroc per a demanar més democràcia. Catalans d'origen marroquí expliquen com viuen la revolta des de la distància i què se'n pot esperar.

“Sincerament, cal admirar aquests joves”, diu Mohàmmed Alami Susi, president de l'Associació d'Amics del Poble Marroquí, amb seu a Barcelona. Segons ell, els nois i noies que encapçalen l'anomenat Moviment del 20 de Febrer, que des d'aquesta data han organitzat diversos actes de protesta al Marroc, són joves que provenen de sectors socials diversos, però units per una sola causa. “Aquesta manifestació del dia 20 de febrer ens ha unit a tots contra la corrupció, contra l'explotació laboral, la de la gent que treballa per una quarta part del salari mínim, contra la sanitat corrupta que fa que hi hagi gent que es mori per manca de medicaments. Demanem reformes veritablement reals”, diu Alami. Al seu torn, Ahmed Bena-

llal, president de l'associació Llum del Nord, de Vilafranca del Penedès, dedicada a fomentar la cooperació entre els pobles, explica que la gran majoria dels manifestants són joves de nivell intel·lectual mitjà-alt, de sectors progressistes, per a qui la religió no forma part de la vida quotidiana i que es mouen per raons econòmiques. “Des de fa anys, davant el Parlament marroquí, hi ha manifestacions d'una associació de desocupats amb carrera universitària de protesta perquè té estudis i no troba feina. Aquests són molts dels qui integren el Moviment del 20 de Febrer”, diu Benallal.

A banda la qüestió econòmica, un altre dels factors que, en general, uneix els manifestants marroquins és la confiança en el rei Mohàmmed VI. Segons Ahmed Benallal, el moviment de

protesta al Marroc parteix d'un sí a la monarquia. "Els qui protesten demanen al rei que hi intervingui, que faci reformes governamentals. El poble li té molta confiança perquè ha fet una política d'apropament que no havia fet el seu pare, Hassan II. El rei s'ha guanyat la confiança del poble gràcies als grans projectes, tant econòmics com socials. Per exemple, la construcció de grans infraestructures com el port de Tànger o el pla de desenvolupament social, que inclou la millora dels drets humans; uns projectes en els quals s'han abocat molts diners. El rei ha estat al capdavant d'aquests projectes i ha fet allò que el seu pare no va fer, que és el seguiment. Això el poble ho veu. Les reformes constitucionals que reclamen els manifestants no tenen gaire suport entre la població, cosa que ha fet que la participació a les protestes no hagi estat més alta", diu el president de l'associació Llum del Nord.

En una línia semblant, el president dels Amics del Poble Marroquí, Mohàmmèd Alami, considera que el Marroc no està preparat perquè el rei se'n vagi. "No hi ha cap líder que el pugui substituir. A parer meu, el rei fa esforços per a millorar la situació, però passa que és envoltat de corruptes. Ja ha dit que ha escoltat la veu dels manifestants i que exigirà al govern que prengui mesures", assenyala Alami.

Pocs i dividits. El seguiment del Moviment del 20 de Febrer pels joves marroquins que viuen a Catalunya no ha estat gaire nombrós. Unes poques desenes de manifestants es van aplegar la setmana passada en un acte a la plaça de Sant Jaume, mentre uns altres es trobaven davant el consolat del Marroc a Barcelona. Zouhair el-Hairan, membre de l'Associació d'Estudiants Marroquins de Barcelona i un dels organitzadors de la concentració a la plaça de Sant Jaume, explica que entre els joves d'origen marroquí que viuen aquí hi ha dos punts de vista diferents, el dels qui comparteixen les protestes i el dels qui no. "La convocatòria de la plaça de Sant Jaume es va fer des de diverses entitats que no estaven del tot coordinades. La comunitat marroquina catalana és molt variada, amb gent d'origens i idees molt diferents. El meu parer és que al Marroc hi

Manifestació d'un grup de joves marroquins el diumenge 20 de febrer a Rabat, per a reclamar

cal un canvi, perquè aquests onze anys de monarquia no hem vist els canvis democràtics que molts esperàvem", diu el-Hairan, que parla en nom propi i no com a representant de l'associació d'estudiants a la qual pertany.

A parer d'aquest jove de 27 anys, la poca assistència a l'acte de la plaça de Sant Jaume de Barcelona respon a una campanya de manipulació per part dels mitjans de comunicació marroquins. "Els mitjans del Marroc han fet molta propaganda contra el Moviment del 20 de Febrer, i han volgut fer veure que és demagògia barata, que darrere hi ha gent antisistema i, fins i tot, el Front Polisari, cosa que s'ha dit sense cap prova. Hi ha hagut un intent de deslegitimar el moviment i a Catalunya molta gent s'ho ha cregut", diu el-Hairan.

Com ha passat a la majoria de països, a Catalunya el paper de les xarxes socials també ha estat important per a difondre el moviment de protesta al Marroc. Segons Zouhair el-Hairan, in-

ternet ha facilitat que es pogués parlar d'aspectes considerats tabú al Marroc, com ara la monarquia o la religió. "El Facebook i el Twitter han permès que es pugui parlar d'aquests aspectes des de punts de vista diferents, sobretot perquè els marroquins se senten més segurs parlant des de l'anonimat. A Catalunya les xarxes també han estat importants, tot i que aquí han topat amb el problema idiomàtic, perquè els debats eren en àrab, però també en castellà. Als marroquins d'aquí els costa d'expressar-se per escrit en castellà, i encara més en català. Això, afegit al fet que molts dels marroquins que viuen a Catalunya no són al Facebook, ha influït també en la poca assistència als actes de protesta."

En canvi, segons Ahmed Benallal, de l'associació Llum del Nord, de Vilafranca del Penedès, el seguiment del Moviment del 20 de Febrer a través de la xarxa ha estat considerable. "A Catalunya hi viuen molts bloguistes marroquins que han participat en

millors democràtiques i socials.

aquest debat. Hi ha hagut un debat molt equilibrat, entre els partidaris del moviment i els contraris”, diu Benallal. Una de les causes de la poca participació a les protestes al carrer, segons aquest jove, és que hi ha molta divisió. “Poc després de presentar-se el Moviment del 20 de Febrer al Marroc, el partit Via Democràtica, que és d’extrema esquerra i acostuma a fer boicot a les eleccions, se’l va apropiari. Això, a parer meu, és negatiu, perquè aquesta gent només representa el 0,2% de la població. Crec que això ha fet que les manifestacions al Marroc no fossin gaire nombroses. Diuen que els

Les xarxes socials han fet que els marroquins poguessin parlar de temes tabú

manifestants van arribar a ser 200.000 a tot el país, però la veritat és que a Rabat i Casablanca no van superar les 4.000 persones. Un altre factor ha estat que el partit islamista Justícia i Desenvolupament, que és la tercera força al Parlament del Marroc, no ha donat suport al moviment i fins i tot hi ha fet boicot”, diu Benallal.

Segons el president de Llum del Nord, aquesta situació de divisió s’ha reproduït a Barcelona. “Els organitzadors de l’acte de la plaça de Sant Jaume de Barcelona estaven dividits entre els qui són de Via Democràtica i els de Justícia i Caritat, que és un altre partit islamista, il·legal al Marroc, tot i que tolerat. Fins i tot, a la plaça de Sant Jaume, hi va haver una discussió entre els dos grups a l’hora de parlar. Jo discrepo d’aquests grups, que pretenen monopolitzar el pensament del conjunt dels marroquins que vivim a Catalunya. Discrepo dels qui volen fer bandera d’una determinada formació. Penso que un partit que no té una representació legal en el teixit polític del Marroc no té dret a voler monopolitzar la resta”, es queixa Benallal.

En canvi, segons Mohàmed Alami, president de l’Associació d’Amics del Poble Marroquí, la majoria dels marroquins que viuen a Catalunya han donat suport a les manifestacions. “El qui digui que no, menteix. Molts ens hem manifestat davant el consolat marroquí a Barcelona, i hem demanat reformes reals per als nostres compatriotes del Marroc. A més, demanem la dimissió del ministre marroquí d’Immigració i que hi posin algú que es preocupi per nosaltres. La immigració marroquina és totalment desprotegida amb aquest govern actual. És una diàspora abandonada, amb un ministre que només es preocupa dels seus viatges”, es queixa Alami.

Reacció moderada. La resposta de les autoritats marroquines respecte a les manifestacions de protesta ha estat molt diferent que en uns altres països del món àrab, com Bahrain o Líbia, on la repressió ha estat molt dura. “El moviment de protesta al Marroc és positiu, però no tindrà el mateix ressò que a Tunísia o Egipte, on els manifestants demanaven unes reformes que al Marroc ja fa deu anys que s’apliquen.

Conec Egipte i hi ha molta diferència amb el Marroc, tant de llibertat d’expressió com de moviments. Egipte —si més no, fins fa poc— és una veritable dictadura, amb controls policíacs per tot arreu”, explica Ahmed Benallal.

Així mateix, Zouhair el-Hairan, membre de l’Associació d’Estudiants Marroquins de Barcelona, opina que el moviment al Marroc no creixerà. “La monarquia n’ha sortit reforçada, perquè ha mostrat que tot era culpa d’incontrolats i que la cosa més important havia estat mantenir l’ordre. La repressió no ha estat dura perquè al Marroc hi ha un marge de llibertat, encara que dins d’un límit, amb coses que no es poden criticar. Però no crec que les protestes creixin, perquè la gent encara té molta por del règim, per raons del passat. Hassan II va ser molt dur amb les tendències contràries i durant el seu regnat hi va haver moltes detencions i execucions. Els joves d’ara no ho han viscut i per això s’atreveixen més a protestar”, explica el-Hairan.

En canvi, Mohàmed Alami, de l’Associació Amics del Poble Marroquí, de Barcelona, opina que les manifestacions creixeran si el govern no pren mesures per a millorar la situació. “Amb tot, el Marroc és el país que ha liderat les reformes democràtiques al món musulmà, tot i que han estat insuficients.” Alami també és del parer que la resposta de les autoritats marroquines no serà violenta. “No podrien fer res pitjor. La repressió seria un suïcidi per al govern. Som contraris a tot allò que no sigui pacífic. No descartem d’organitzar una marxa a peu des de les principals ciutats europees fins al palau del rei del Marroc, per demanar-li dimissions i millores socials per als nostres compatriotes”, assenyala Alami.

Semblantment, Ahmed Benallal, president de l’associació Llum del Nord, es mostra convençut que la resposta a les manifestacions del Marroc no serà violenta, com ha passat a Líbia o a Bahrein. “Les autoritats respectaran el dret de la gent a manifestar-se i no hi haurà resposta violenta, perquè tenen instruccions molt estrictes de no intervenir-hi.”

Xevi Camprubí